

Kremenjak

||= Glasnik hrvatske pučke napredne stranke za krajinu šibensku. ||=

Kremenjak izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Krune. Na pò godine Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu
Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. Pojedini broj 4 pare (2 novč.)

NAŠA UZORNA OPĆINA.

Nećemo sad govoriti o tome, o čem toliko puta govorasmo, kako su naši interesi na općini bili oštećeni i kako smo mi, prigodom sklapanja pogodbe sa društvom „Sufid“, izgubili u ove teške godine kakvih 100 hiljada fiorina godišnje ili ti preko dva milijuna ukupno, za to što neki ljudi, koji nam se nametnuše, ili nerazumješe posla ili na vjeru biše prevareni, ili — kako im otvoreno reče bivši načelnik — učiniše izdajnički čin i za Judin novac prodade naša prava, na općini. Mi nećemo sad govoriti ob ovome za njih sramnom djelu, kojeg se oni još nepokušaše oprati, premda im njihov bivši drug Stojčić javno i jasno dobacio tešku riječ o potkupljanju i o Judinu novcu, a — ako se nevaramo — D.ru Gazzaru doviknuo riječ za svakog poštena čovjeka strašnu i krvavu, riječ — „Zdravo Juda!“

Danas ćemo se baviti manjim poslima, koji odavaju potpuni nered u našem jadnom mjestu.

Naše redarstvo u takom je stanju zapuštenosti, da se čini kao da ga i nema. Nigdje ga nema vidjeti, gdje ga treba. Vožnja kola tako je prepuštena samovolji, da je čudo pravo, što svaki dan nema žrtava. Ovih dana satrena je jedna žena, a redara nigdje vidjeti. Od varoša do novih vrata takovo je stanje, da čovjek, prolazeći tuda, nosi glavu u torbi. Redarstva ili u opće nema, ili stoji pasivno, jer nesmije da se zamjeri Petru il Pavlu. Zapušten je redarstveno i grad; po noći vlada buka, koja smeta mirni počinak. A zapušten je i inače, a ulice su u stanju, da neznaš gdje ćeš ugaziti nogom. — Ona naša lijepa poljana, koja je pred koju godinu bila uživanje šetnje i držana uzorno, danas je do sramote zapuštena. Kuk do kuka, kamen do kamena, sva izrvana na valove i udubine; prava žalost. Ulice po varošu, po Docu gore neg u najzapuštenijem selu. Zapuštena obala, smrdež po njoj, a kod barake uz ribarnicu nemožeš proći, nezačepiš li nos već iz daleka. Na njoj se pušta graditi kako se hoće; ne samo, al, mjesto oznaknuti u liniju, pušta se izmaknuti van linije. Ako građanin podsjeti prisjednika na zapuštenost kakvu, prisjednik ga šalje neotesano „in malora“.

Na ovo jedno stanje tužba je opća. Al, što prudi tužba ljudima, koji svoj slobodni dio dana proborave igrajući na karte u kavani?! A novci se općinski bacaju i rasiplju svakako. Općinskim se novcem uzdržava nekoliko skitalica, koji žive kao kakovi gavani, a vas im posao širiti slavu svojih gospodara i igrati po vas dan, po svu noć po kavanama. Pogledajte samo te sumnjive ptičice.

Na poljarsku smo se službu i prije tužili. Nije pomoglo ništa. Ne samo, neg se događaju stvari, koje padaju pod kazneni zakon. Na to ćemo se vratiti.

Izostavićemo sad mnogo toga; niti ćemo sad govoriti o tome, kako neki opć. plaćenici brane seljanima

vodu uzimati i dižu šake na seljanke i krađu im buklije s vode. Samo ćemo sad jednu stvar iznijeti, jer odviše sramotna, ako je istinita. To je, da redari u rubačini nose slike svetaca i još se rugaju. Baš smo ovih dana čuli, da u prošlu subotu redari Lambaša i Bumber odniješe Kati Jurasovoj u rubačini sliku sveca, premda je uz 20. K nudila za ostalih 5. K, što neimala, jedan kaban. Oni, da nehtješe kabana, već uz porugu uzeše sliku sveca. Tako čujemo, da odniješe jednom pravoslavnome svetu ikonu s vrh postelje.

Je li to časno i pošteno, gospodo na općini!

DA SE RAZUMIJEMO.

Gavrani oko „Krivog zvona“ neprestance viču na naprednjake, jer da ovi tjeraju svećenike u crkvu, gdje da jedino imaju raditi i djelovati. Grakću poput crnih gavrana na naprednjake i viču, da je dužnost svećenikâ raditi ne samo u crkvi, ne samo za dušu, već i van crkve, za tijelo. Mi se ovome ništa ne protivimo, mi pače ovo i odobravamo, begenišemo župnikov rad izvan crkve i mi ne dižemo glas proti tome, da župnik se briga za seoske puteve, gajeve, polja, rijeke, vinograde i stotinu drugih nevolja, kojima je izvrnut naš puk na selu. Nikad se ni jedan naprednjak ili pristaša pučke stranke nije dignuo proti tome, ako je župnik pritekao seljanima u pomoć, ako je kojoj starijoj vlasti, kao n. p. Zemaljskom Odboru upravio molbu, da se uredi bujica, da se uredi i podijeli gaj, popravi put i slične potrepsline. Ovakav župnik je ljubljen od puka, puk ga voli, jer vidi, da se taj čovjek brine za njegovo dobro ne samo duševno već i tjelesno.

Ali ima nekih stvari, što ih župnik čini ne samo izvan dali i u crkvi, a koje se nikako ne slažu sa njegovim dostojanstvom, koje u puku pobudjuju sumnju o valjanosti i istinitosti svega onoga što župnik govori i djeluje i koje su kadre da rastave puk od svog župnika. Ova tri zla skrivljuje sam župnik i on je odgovoran za sve rdjave posljedice. Tome se opiru naprednjaci, to oni nikako ne odobravaju, pa i ako se u naprednjačkim novinama ustaje proti župnicima radi toga, nije to iz nikakova jala, iz nikakove mržnje, već to ima svrhu, da da se župnik upozori da je to pogubno ne samo po njegov ugled, već i po ugled same crkve.

Ako župnik nešto čini, što u očima poštenih i dobrih ljudi nije uredno, onda se nemamo ništa čuditi ako istim putem krene i puk, koji se više manje ugledava u popa. Podigne li se u javnosti glas proti rdjavom življenju popa, eto ti gavranâ, pa će na vas glas: Ne gledajte vi što radi pop, on će za to odgovarati Bogu. Koliko li je huncutarije u ovim riječima! Pop je čovjek kao i svaki drugi, on je jednak pred Bogom i zakonom kô i svi drugi ljudi, pa jednako treba kuditi

prostog težaka kao i popa, kad on nešto skrivi ili čini, što nije u skladu sa čovječjim dostojanstvom i što bi davalo zao primjer drugim ljudima.

Gavrani viču na sva usta: Župniku je slobodno, on je dužan raditi izvan crkve. Ovo je dobro. Mi pako naprednjaci vidimo u župnikovu djelovanju izvan crkve ne samo što je dobro, već i ono, što je *zlo*. Isto tako i u crkvi.

Da vidimo.

Ako se seljani potuže župniku, da su miševi navali na vinograde, onda je pop dužan da ih nauči, na koji način da se oslobode miševa. Mi smo vidili, da pop toga ne čini, da on zlorabljuje neukost puka, pa mjesto svjeta, on naredjuje procesiju kroz polje, da će on polje blagosloviti i miševe istjerati. U ovom slučaju, on je selu štetovao, jer miševe — a to je naravno! — nije istjerao. Sebi je koristio, jer mu je selo za procesiju platilo 15-20 ili 25 forinta.

Ako se selo potuži popu, da su se na nebu nagomilali oblaci i da će iz njih udariti krupa i opustošiti vinograde, onda pop i u tom slučaju računa na neukost puka i daje zvoniti u zvona. I na taj način oblaci su se svejedno prolomili: krupa je udarila i selo se dalo u kukanje. Samo nije štetovao župnik, jer mu se za molitve i zvonjavu platilo desetak a i više kruna.

Ako je lovina na moru slaba i selo se potuži popu, on i opet vara svijet. Mjesto kazati da je sve uzaludno, on naredjuje, da ga u brodu izvedu na sred mora, da će more blagosloviti i ribe biti. Ribari i opet ostanu duga nosa, a pop ukese 10 do 15 for. što mu selo za procesiju dalo.

Ako „plaši“ u kojoj kući i domaćin se potuži popu, ovaj mu je u dužnosti kazati, da mrtvi ne ustaju, da su to šurke babe jurke. Velika većina popova pak toga ne čini, već ide u onu kuću, zaklinje „mrtvace“ i za taj svoj trud hoće da ga kućegazda dobro naplati.

I još stotinu drugih slučajeva mogli bismo nabrojiti, koji bi nam jasno kazali, da je župnikov rad izvan crkve štetan po narod. U svim tim slučajevima pop obično računa na neukost puka, on tu neukost zlorabljuje i mjesto raspršiti u puku takova vjerovanja, on ih podržaje, premda *ni sam u to ne vjeruje* i izteže odatle za sebe masni kapital, jer u svakom slučaju biva dobro plaćen. Ovakav rad izvan crkve ne služi popu ili fratru na čast. On bi se tog rada morao okaniti, jer puk malo po malo otvara oči i uvidja, da ga pop vara. A onda se dogadja, da puk počme sumnjati o župniku i odalečivati se od njega. Je li to štetno i po samu crkvu i vjeru na to nek odgovore oni, koji se dižu proti malom puku. Prijatelji puka i pristaše pučke stranke takav župnikov rad izvan crkve ne odobravaju, jer on ide za tim, da se puk uzdrži u tmini i neznanju. Pučka stranka hoće, da u puk unese prosvjetu i svjetlost, da mu kaže svu ispraznost nekih stvari, u koje čovjek prosvjetljen ne smije da vjeruje. Ali jer takav rad izvan crkve jest *po župnika koristan, zato se dižu popi i fratri*. Uzalud im je, jer narod otvara oči. Nastavit ćemo.

Kamenar.

Organizacija hrvatske pučke napredne stranke u Šibeniku.

Kako je bilo javljeno, u prošlu nedilju bio je u prostorijama društva „Kola“ i „Nar. Slavj. Čitaonice“, pouzdani sastanak pristaša naše pučke stranke u Šibeniku. Sastanak je otvoren na 10 sati iz jutra. Tu se

sabralo sve što je boljeg i odličnijeg u našem gradu. — Bilo je nekoliko naših seljana kao i nekolicina iz drugih okolnih općina n. pr. iz Šepurine i Zlosela i dr.

Sastanak je otvorio D.r Iljadica pozdravivši kratko prisutne te se odmah prešlo na mjesnu organizaciju stranke. Pri tome je uzeo riječ D.r Makale te je u lijepom govoru jasno istakao sve potrebitije i naznačio budući program rada naše stranke ovdje. Jedna od glavnih i prvih briga jeste podignuće jedne blagajne i štedionice. To će se otvoriti čim prije, jer je veći dio posla već obavljen. Ostalo sad nespominjemo; to će doći po redu.

Na to je na predlog D.ra Makale izabran mjestni odbor za grad Šibenik od 7 članova, i to: Predsjednik: D.r V. Iljadica, prvi podpredsj.: Petar Škarica, drugi podpredsj.: Vice Bujas, tajnik: Adolf Makale, zamjenik tajnika: Ante Karadžole, blagajnik: Niko Marinković, zamjenik blag.: Mate Kronja. Tajnik i blagajnik izabrani su istodobno takovima i za kotar. organizaciju.

Na to je počelo upisivanje članova, koje će se nastaviti. — Prema zajedničkom dogovoru našlo se je zgodnim, da se za grad izabere mimo organizaciju „Mjesno vijeće hrv. pučke napr. stranke“, u koje su bili izabrani stariji odlični članovi naše stranke. Vijeće će svojim savjetom pomagati mjesni odbor u njegovu radu. Ovo će se vijeće obnavljati djelomično svake godine, tako da će polovica članova ždrijebom odstupiti, a mjesto njih biti izabrani novi.

Mjesni je odbor biran po pravilima za godinu dana. —

Kako rekosmo ovaj je odbor samo za mjesto Šibenik, dočim će sela općine šibenske sama za sebe izabrati *posebne mjesne odbore* (seoska kola) od *sami* seljana. Na ovo upozorujemo naše seljane.

I okolne općine i njihova sela imaće mjesne odbore, te ih ovim pozivljemo (Skradin, Zlarin i Vodice), da već oko toga uzrade.

I tako eto na 7 lipnja, uprav. mjesec dana kašnje p. krajsinske skupštine u Spljetu, počima tim našim pouzdanim sastankom novi čilji život u našoj jakoj pučkoj stranci u Šibeniku, koja je već okupila vas puk, vas neovisni narod u Dalmaciji, osim ono nekoliko općinskih plaćenika. Što nas je obradovalo, jeste to, što na našem sastanku prošle nedilje osim Kremenjaka bijahu prisutni i mnogi odlični naši šibenčani, koji dosle nebijahu Kremenjaci, a koji uzljubiše od srca pučku stranku i prigriše njezin program kao svoj vlastiti, kao pravi jedini program pučki.

Eto: bilo sretno i po mali puk korisno a hrvatskom imenu časno! Hrvatsku domovinu gradimo na malom puku! On je snaga, on je temelj. Njega valja dizati u prosvjetu i u gospodarstvu, nek bude naučan i dobrostojeći.

Takova Hrvatska nek žive! Hrvatska pučka i napredna, a ne popovsko-furtimaška i nazadna.

Takovu gradi i sprema naša hrvatska pučka napredna stranka.

DOPISI

Jz Zablaća.

Začudila nas je pisanija nekog lista — rekoše nam — da se zove „Prava Pučka Gnjusoba“. Odlučili smo da na obranu istine, časti i ponosa našeg sela odgovorimo na njezine masne laži. Nebi se ni osvrtali na „Laži-Slobodu“, da nas nijesu upozorili braća kremenjaci u Šibeniku, jer ovamo ne samo da nitko nezna za taj list, već ga i ne prima, osim ono nekoliko općinskih prire-

pina, kao glavar, pristav, arambaša i poljar, a i to na silu i od straha (Je li pope Pijane?) Gavani oko „Gnjusobe“ hoće da svojim, u uredništvu skovanim, dopisima zavaraju javnost, pa da se i Zablaće nalazi u njihovom furtimaškom toru. S druge strane hoće da nam se ulaskaju. Za to poručujemo fra Kuliću-Muziću i njegovoj poštovanoj svojti, da nas ne crne pred svijetom, jer smo mi za zadnjih izbora dokazali, da pripadamo svi pučkoj stranci. — Ne ćete nas primamiti laskavim pisanjem ni obećanjima, jer vas i odviše dobro poznamo i znamo što vrijede vaša šuplja obećanja. Pa i da učinite za nas sve ono što pišete, mi bi vas i opet, kad bi ste došli k nama pozdravili poklikom: Živila pučka stranka! Živila Kremenjaci! — Seljani.

S Konjevrata.

Nekidan naš fra Kulješa predika, da se spremamo brzo dati maslo i sir, jer da će ovih dana poslati ljude u bir u redovinu. Ko neda, nek se čuva.

Svijet mrmljao, a kad izašao vanka počeo se tužiti. A kako i neće?! U ove zle godine nema čovjek ni kruva suva da okusi, a kamo li sira i masla! — Pa okle će narod i dati: gol, bos i gladan i pun duga do očiju. — *Nek pogleda nas i sebe!* Iz njega curi mast kao.... a iz nas zaudara zemlja i nevolja.

Jadni mi, potrebni i neuki! *Sve od nas, ništa za nas.* Al, kao da čujem, gdje vele: *stojte ljudi u miru! Doći će izbori, pa ćemo vas najesti!* — A ja velju: *kad prodju izbori, onda ploču na drob — čoravi narode.*

A ko proda svoje pravo, nemože ga pitati više natrag. — Ne samo, nego ga strpaju i u tamiću, kao zimus dva naša odovle, što se prodala. Naši u pržun, furešti na općinu. A Gazzari, Bog mu prostio, šta učini!..... — Jadni puče! tupi i čoravi!

Iz Betine.

Evo nas i opet k vama, da se čuje i drugo zvono. Kad mogu popi lagati, možemo i mi govoriti istinu, pa makar ona koga i pekla. Našla se među nama neka pijančina pa nadrljaja u „Pravoj Pučkoj Slobodi“ koje-kakovih laži. Po pisanju onog smrdljivog lista izgleda da mi ovamo živimo kao bubreg u loju, da nam ne fali ni ptičijeg mlijeka. Nećemo se prevariti ako rećemo da je ono pisao naš popo. On kaže da mi ovamo u Betini nismo *nikad* osjetili zulum i nepravdu popova. Pravo je čudo da se naš pop u ovoj laži udavio nije. Javljam vam da je jošte živ. Ako nijedno selo, to je naše, Bog i duša, najsiromašnije, a mi smo o našoj sirotinji još lani pisali u „Kremenjaku“. No ipak mi bi se prošli kako tako da nam nije redovine, koju, uza svu nerodicu, *moramo* davati popu. Ostao nam je u crnoj uspomeni pop Melada, koji je radi redovine orobio *svu polovicu* sela, odnašajući biljce, samare, ovce, poljsko orudje i druge stvari. Ni s ovim nam nije ništa bolje. Prije je bila misa 60-70 novč., a sad ovaj pita za svaku misu po 1 fiorin. Što mu ne možemo dati u vinu, drvima i ulju nadplaćuje se svetim misama. Ali, ko je njemu kriv, da on uzdrži u kući, osim sestre, još jednu ženu, na sablazam tako rekuć cijelog sela. Tako je isto radio i Melada, tako čini i ovaj. U jednu riječ: naše bi selo uskrslo kad ne bi davalo redovinu, koja nas tišti kao mōra. — Nismo svršili.

Betinjanci.

Iz Prvić-Luke.

Silen župnik. — Neku večer primakao se tiho našem župniku fr. D. Šulini na sred puta neki momčić od kojih 16 godina i zamolio ga, da bi ga pričestio.

Pravi pastir, bio bi to vjersko čuvstvo mlade duše pozdravio veselim licem i pohvalio tog momčića, te bi ga bio privabio k sebi lijepim, utješljivim riječima, kao što se i pristoji. Naš vrli župnik, koji je u ovo selo došao kao kakvo plašljivo, umiljato janje, te se s početka mislilo da smo stekli uzorna pastira i miroljubivu dušu, dočim se kasnije vidjelo da je jedino vuk u janjećoj koži i podan Vinku Loziću, lijepo ti javno na putu, na te riječi, obruži bijednog momčića upirući u nj prstom i govoreći mu oštrim, pošprdnim glasom: „*Tebe pričestiti?! — Tebe ću pričestiti?!*“ itd.

Brižan momčić ostâ na sred puta kao ubijen, otvorenim ustima.

Mi bismo ovdje mogli praviti neke prispodobe, ali ne ćemo. Jedino kažemo, da tako postupanje nije ljudsko, ni kršćansko, i da smo pred Bogom svi jednaki. — Isus je ostavio 99 ovaca, a pošao tražiti jednu izgubljenicu, i, kad ju našao, nije ju ni obružio ni potjerao, već privio na svoja prsa.

U ostalom znamo, da je taj mladić u srcu i u duši daleko puno bolji od onoga kojega fr. Dinko Šulina toliko voli i s kojim je u neprekidnom društvu. — Ali dakako, svaka ptica hrli k svome jatru, i ništa nije bez uzroka. —

Iz Tijesna.

Naš dobri starac šjor Roko Orada recte Bellabarba, zauzeo se iz petnih žila, da razpačava „Pravu Pučku Slobodu“ koju na snope prima. Ali na žalost, kako naš narod njemu u ničemu ne vjeruje, ne vjeruje mu ni u tu njegovu besplatnu „Pravu Pučku Slobodu“ ili, kako ju mi zovemo, „Pravu fratarsku torbu“. Našao se jadan u neprilici ne mogavši udovoljiti želji svoje fra „Hrvatske Rieči“.

Da ne propane na taj način novorođenče „Hrvat. Rieči“ i da mu se za na vijeke ne zaboravi ime u ovom kraju zauze se za nj junački naš kapelan (Don Mate Berać) dijeleći ju potajno u Tijesnu, a javno u Jezerima. I u istinu sreća ga bolje posluži, te, sav zadovoljan uspjehom, hoće da na svaki način izkorjeni „Pučku Slobodu“ laćajući se najprostijeg sredstva t. j. otimanja iste iz ruku mladijca.

Don Mate! — Don Mate! okan' te se čorava posla. — (Koliko prima redovine ovaj dični Don Mate? Op. Uredn.) Tješnjanin.

Iz Benkovca.

Premda malo čitam „Dalmatinsku Smotru“, neki dan slučajno sam naišo da i ona uvijek nepiše istinu. Na drugoj strani „Smotre“ 3 lipnja br. 44 ispod proglašenja odbora obrovačkog stoji i ova notica: Dosad nam je javljeno, da su se konstituisali odbori i u ovim mjestima Zadar, Dubrovnik, Zaton, Benkovac, itd.

Za Benkovac neodgovara istini i to sa ovog razloga: Benkovački načelnik Miho Novaković pozvao je sjednicu općinskog vijeća za 9 juna a druga točka dnevnog reda glasi: *Odlučiti, kako da se proslavi jubilarina godina N. V. C. K. Frana Josipa....* i tek taj dan moći će se konstituisati odbor slobodnih građana koji će se, kao vazda, tako i ovaj put postarati dogovorno sa građanima, da ta slava što ljepša ispane, jer benkovačka općina kao i općinari žele da oni dadu inicijativu ovoj rijetkoj svečanosti, a ne da im ko drugi nameće i savjete daje.

Ovliko na odgovor „Smotri Dalmatinskoj“.

RAZNE VIJESTI.

Iz Tijesnoga nam pišu, da je prije nekoliko dana tamo već provedena organizacija i izabran mjesni odbor. Broj pristaša da raste s dana na dan.

Vidovdanska slava na dalmatinskom Kosovu. Za ovu lijepu svečanost, koja pada u nedjelju 28 juna izabran je slijedeći odbor: Vladimir Jović, predsjednik — Gjuro Vojvodić, podpredsjednik — Mita Pušibrk, tajnik — Marko Arežina, blagajnik — Jovo Sinobad, Krste Sinobad, Todor Čolanović, Jovo Berić i Mile Bjedov, članovi.

Dva katolička popa i pravoslavna procesija. Na pravoslavni Spasovdan popodne šetala dva popa po našoj kremenjačkoj poljani. Baš oni stupaju pram kazalištu (gdje je naš birgermajster osvjetlao svoj poštenu obraz), kad iz ulice Matijačeve pomoli se procesija pravoslavna. Kako je ugledaše, okrenuše se na postolskim petama i okrenuše joj bolji pravaški dio tijela (kako to na sudu nazvaše taj svoj dio tijela gosp. birgermajster Krstelj i njegov kumpanjon zanemarenog odgoja). Naša dva vrana tića padoše u dno poljane pod goru zelenu i gledahu, kako skladno i slobodno stupaju u procesiji oni, koje je veliki meštar Starčević odsudio pod sjekiru.

Bože moj, da je znati, sagriješiše li oni, gledajući, što riječju ili bar mišlju?!

Mi, koji smo oduševljeni i uvjereni pristaše svete nauke propetog Isusa Hrista, mislimo, da oni sagriješiše već time, što uzmaoše pred znakom Križa, mješte ga dočekati i svojim klobucima od tri čoška pokloniti mu se. Jer, na onome je propet visio Spasitelj svijeta.

A gdje su redari? Kažu nam, da je neki Zorić s Gorice nekidan napao mladoga Montanara, bacio ga sa koturače i razbio mu fenjerić. Pri tom se je gradio, da je on redarstvo, da je gospodar itd. Neki, tu prisutni osudiše takovo nasilno postupanje tog mladog popovskog zavedenjaka i tužiše se, što nikada nema redarstva, da postupa. Dočim mi mislimo, da je bolje, što nije bilo redara: inače bi oni još bili strpali u slipić g. Montanara. Dakako — „u ime zakona“.

Što kaže na ovo naš revolverski-načelnik?

Što je, je! Opažamo i priznavamo pohvalno, da onaj, koji ovih dana polijeva našu poljanu vodom, čini to ljudski i pošteno. Bar se vidi, da je poljana polivena. Dočim drugi, kad polijeva, preleti kolima letimice i na trk, tako da za pô sata nema ni traga vodi. To nije ni lijepo ni pošteno, a do koga je, nek nastoji, da niko neprima plaću mukte.

Ako nećete radi nas, bar dajte radi ono 3-4 popa, što, ima nekoliko dana, šetaju po našoj poljani.

U ostalom bilo bi pravo, da se polijevanje podijeli medju sve kočijaše bez razlike, nek svaki dobije, a ne jedni sve, a drugi ništa. Onda bi se moglo dati polijevanje poljane našim kremenjacima, a obale slevenjacima. Mi smo kremenjaci i onako čeljad od poljane, a vi čeljad slevenjaci roba od rive.

Govorimo li lijepo i pošteno? Šta je, je!

Gospodine Pavle u pamet! Molimo gosp. *Bebe*, da drži jezik na mjestu i ne tura laži u svijet ni ovdje, ni u Spljetu, jer ćemo inače mi početi kazivati istinu o Metkovićima, Križevcima itd. Ako to čini nerednik Drezga, njemu je to radi zanemarenog odgoja prošteno, al jednom finom gospodinu, lijepo ostrizene bradice, nacicikanom i parfimiranom kao *Bebe-ù*, to se neda prostiti. Tu nesmiye biti olakšica — zanemaren odgoj.

† **Fila Rajević rođ. Zorica**, dobra supruga gosp. Melka Rajevića, preminula je u prošlu nedilju. U utorak u jutro bio je pokojnici lijepi sprovod.

Želeći dobromu prijatelju Melku od Boga snage, da pretrpi teški udarac, pokojnici Bog dao rajsko naselje.

Furtimaški bezobrazluk. Fra „Hrv. Rieč“ u predzadnjem broju hvali Šurmina, poslije neg je rekla da Šurmin *besramno laže*. — O maškare furtimaške, o buratini, o šporakačuni i šporakačunski obrazi! Šta se krije te, šta li lažete!?

Dubrovačka gjeneralašica „Pr. Crv. Hrv.“ upekao naš članak „Naši polit. špekulanti“, pak odapire u nas svojim crnim kopitom. Uzalud brani crnce oko fra „Hrv. Rieči“, koja nesmiye regnuti na „Kremenjaka“.

Fra „Hrv. Rieč“ prestala je pisati proti Franku. Sad neznamo, kad će ga početi braniti. Brzo će od „teladi“ postati „rodoljubi“, a Ivčević prodana mješina i zlotvor. Samo ustrpljenje!

Famozni nadz. Sinčić. Ovom izbornom komesaru i nastavniku finih ušiju, komu stoje na raspolaganje svi popi i fratri, nije dosta što se „rehabilitirao“ podjeljujući nagrade i skupo plaćajući članke u svoju obranu. Nije mu dosta što je podlo denuncirao, — hoće mu se i **osvete**. Ovaj „otac“ učitelja, „koji će u nedalekoj budućnosti pokazati, kako ljubi učiteljstvo“ — kako ono u „Uč. Glasu“ reče dični pjesnik Sirovica — lača se još jednog najodurnijeg sredstva, da stavlja pod istragu one učitelje, koji, jer su mislili pošteno i svojom glavom, nisu htjeli da mu podpišu svjedočbu, koja je ugledala svijetlo svijeta (gdje?) u „fra Hrv. Riječi“. Tako je on denuncirao dva učitelja iz šibenskog kotara, rad čega su stavljeni pod istragu. Za sada ne idemo dalje, sve puštamo u miru ovog doušnika. Neka znade samo, da će istu kandžiju osjetiti na svojim ledjima. Samo čekamo odličnog Crvenbrkovića, da ovu vijest dementira i izdade Sinčiću opet jednu svjedočbu. No prije nek se obrati „Narod. Listu“, koji će mu valjda kazati, da nema ni vode ni sapuna e bi se moglo oprati lice jednom ciganinu.

Milodari. Doprinjeli su na korist hrv. muz. društva „Kola“ Gg. Mate Iljadica 2 K, Krste Štrkalj 1 K, Braća Iljadica 2 K, Bartul Zanchi 2 K, Pio Terzanović 4 K, Dane Baranović 2 K, Frane Sunara 2 K, Niko Marinković 2 K, Krste Sunara 2 K, G.jca Danica Sigoreo 2 K, — da počaste uspomenu pok. File Rajević.

Kremenjaci i kremenjačice širite „KREMENJAK“

PRODAJEM Prve vrsti **engleške**
modre **GALICE** garantirane
po 29 novčića kilogram.

Razne vrste sumpora u različite vreće i veličine uz najpovoljnije cijene.

Preporučuje se

PIO TERZANOVIĆ — ŠIBENIK.

